VOORONTWERP VAN DECREET TOT BESCHERMING VAN GEOGRAFISCHE AANDUIDINGEN VOOR AMBACHTEIJKE EN INDUSTRIELE PRODUCTEN EN TOT WIJZIGING VAN HET AVG-DECREET VLAIO

Samenvatting

De Verordening (EU) 2023/2411 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten en tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2017/1001 en (EU) 2019/1753 heeft tot doel een uniform EU-breed beschermingssysteem voor ambachtelijke en industriële producten te creëren.

De procedure voor de registratie van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten omvat verschillende stappen. De registratieprocedure is een procedure in twee fasen: een nationale fase en een Uniefase. De lidstaten zijn verantwoordelijk voor de eerste fase, met name de nationale fase.

Dit decreet stelt dat de Vlaamse Regering de uitvoering van Verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023 implementeert, en geeft aan de Vlaamse Regering de nodige bevoegdheid om met toepassing van deze verordening een beschermingssysteem voor geografische aanduidingen van ambachtelijke en industriële producten te initiëren binnen het Vlaamse Gewest.

Bovendien wordt, in het kader van de verwerking van persoonsgegevens, het Departement Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Sociale Economie (WEWIS) toegevoegd als verwerkingsverantwoordelijke, wat betreft het toezicht op de ondernemerschapstrajecten, aan het AVG-decreet VLAIO toegevoegd.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

1. De Verordening (EU) 2023/2411 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 betreffende de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten en tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2017/1001 en (EU) 2019/1753, hierna genoemd Verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023, stelt een rechtstreeks toepasselijke bescherming van geografische aanduidingen in voor ambachtelijke en industriële producten op het niveau van de Europese Unie.

2. De Europese Unie wil er met de Verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023 voor zorgen dat op het vlak van bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten een uniform kader wordt gecreëerd.

3. het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) verplicht uitdrukkelijk het nemen van alle maatregelen van intern recht die nodig zijn ter

uitvoering van de juridisch bindende handelingen van de Europese Unie, en dus ook van verordeningen (art. 291, eerste lid, van het Verdrag).

4. Dit decreet stelt dat de Vlaamse Regering de uitvoering van Verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023 implementeert, en geeft aan de Vlaamse Regering de nodige bevoegdheid om met toepassing van deze verordening een beschermingssysteem voor geografische aanduidingen van ambachtelijke en industriële producten te initiëren binnen het Vlaamse Gewest.

5. Daarnaast wordt een aanpassing aan het AVG-decreet VLAIO doorgevoerd zodat het Departement WEWIS als verwerkingsverantwoordelijke toegevoegd wordt. Dit departement voert het tweedelijnstoezicht op de ondernemerschapstrajecten uit.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

<u>Bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten</u>

1. De Verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023, stelt een rechtstreeks toepasselijke bescherming van geografische aanduidingen in voor ambachtelijke en industriële producten op het niveau van de Europese Unie.

2. Verschillende landen binnen de Europese Unie beschikken over nationale systemen voor de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten, maar die systemen verschillen van elkaar inzake bereik van de bescherming, administratie en vergoedingen en bieden geen bescherming buiten de landsgrenzen. In andere landen worden geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten niet op nationaal niveau geregeld. Dit versnipperde en complexe landschap van uiteenlopende beschermingsmechanismen kan leiden tot meer kosten en meer rechtsonzekerheid voor de producenten en kan investeringen in ambachtelijke en industriële producten ontmoedigen. De Europese Unie wil er met de Verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023 voor zorgen dat op het vlak van bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten een uniform kader wordt gecreëerd.

3. Verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023 vormt een aanvulling op de Europese verordeningen inzake de bescherming van geografische aanduidingen voor wijnen, gedistilleerde dranken, evenals voor landbouwproducten en levensmiddelen, waaronder gearomatiseerde wijnen.

4. De procedure voor de registratie van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten omvat verschillende stappen. De registratieprocedure is een procedure in twee fasen: een nationale fase en een Uniefase. De lidstaten zijn verantwoordelijk voor de eerste fase, met name de nationale fase.

5. In de nationale fase moet elke lidstaat uiterlijk op 1 december 2025 een of meer bevoegde autoriteiten aanwijzen. Dit decreet stelt dat het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) wordt aangewezen als bevoegde autoriteit. De aanvraag tot registratie moet bij deze autoriteit worden ingediend. Daarnaast is de bevoegde autoriteit verantwoordelijk voor de nationale fase van procedures betreffende wijziging van het productdossier of annulering van de registratie. De bevoegde autoriteit onderzoekt de aanvraag om te controleren of deze gerechtvaardigd is en voldoet aan de vereisten van Verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023. Na een positief onderzoek initieert de bevoegde autoriteit

samen met de bekendmaking van de aanvraag een nationale bezwaarprocedure. Na het onderzoek van de aanvraag en de beoordeling van de bezwaarprocedure, neemt de bevoegde autoriteit een gunstig besluit indien aan de vereisten van de verordening is voldaan. De lidstaat kan dan ook nog een tijdelijke nationale bescherming organiseren. Vanaf dan begint de tweede fase op het niveau van de Europese Unie. De lidstaten moeten voor de uitvoering van de verordening zorgen voor efficiënte, voorspelbare en snelle administratieve procedures. Informatie over deze procedures, inclusief toepasselijke termijnen en totale duur, moet openbaar toegankelijk zijn.

6. In bepaalde omstandigheden kan een lidstaat vrijstelling krijgen van de verplichting om een nationale bevoegde autoriteit aan te wijzen en aanvragen op nationaal niveau te behandelen. Dit is mogelijk indien de lidstaat geen specifiek nationaal beschermingssysteem heeft voor ambachtelijke en industriële geografische aanduidingen en de lokale belangstelling laag is. In zulke gevallen worden aanvragen (en verzoeken tot wijziging of annulering) rechtstreeks bij het EUIPO (European Union Intellectual Property Office) of het Bureau voor Intellectuele Eigendom van de Europese Unie ingediend. In het decreet wordt deze organisatie aangeduid met "het Bureau". België kan niet van deze vrijstelling genieten omdat een aanvraag door België daartoe diende te gebeuren voor 1 december 2024, wat niet is gebeurd.

7. Vermits niet van een vrijstelling kan worden genoten is dit decreet dan ook bedoeld om de uitvoering mogelijk te maken van Verordening 2023/2411 van 18 oktober 2023.

8. Dit decreet stelt dat de Vlaamse Regering de uitvoering van Verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023 implementeert, en geeft aan de Vlaamse Regering de nodige bevoegdheid om met toepassing van deze verordening een beschermingssysteem voor geografische aanduidingen van ambachtelijke en industriële producten te initiëren binnen het Vlaamse Gewest. Over welke delegaties het gaat wordt beschreven in de volgende punten.

9. De Vlaamse Regering:
- bepaalt de inhoud, de vorm en de procedures voor het indienen van aanvragen tot registratie van namen waarvoor bescherming wordt gevraagd;
- bepaalt de inhoud van de procedures voor het raadplegen en beoordelen van aanvraagdossiers om na te gaan of deze gerechtvaardigd zijn en voldoen aan de eisen van verordening (EU) nr. 2023/2411 van 18 oktober 2023;
- bepaalt de wijze waarop registratieaanvragen en andere beslissingen worden gepubliceerd en de mogelijkheden tot bezwaar die beschikbaar zijn voor eenieder die een legitiem belang heeft bij een dergelijk bezwaar;
- bepaalt de procedures en wijze waarop de registratieaanvraag bij het EUIPO wordt ingediend;
- neemt de nodige maatregelen voor de procedure voor het onderzoeken van bezwaren die voortvloeien uit de raadplegingsfase van de Europese Gemeenschap;
- erkent en controleert de certificeringsinstanties, waaraan zij de taak kan delegeren om de naleving van de productspecificaties te controleren voordat deze in de handel worden gebracht;
- certificeert of organiseert de hernieuwing van certificeringen met inachtneming van de termijnen die zijn vastgelegd in de Europese regelgeving;
- wijst de autoriteit aan die verantwoordelijk is voor de officiële controles die worden uitgevoerd om na te gaan of de wettelijke vereisten met betrekking tot een systeem voor de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten worden nageleefd, voordat de producten in de handel worden gebracht;
- stelt een erkend productmonitoringsysteem in op basis van Verordening (EU) nr. 2023/2411 van 18 oktober 2023 en draagt de verzamelde gegevens op

verzoek van de betrokken instellingen over aan federale of Europese databanken.

10. Daarnaast kan de Vlaamse Regering:
- een tijdelijke bescherming verlenen aan een benaming, in afwachting van Europese erkenning;
- bijstand verlenen aan een producentengroepering ter bevordering van het systeem voor de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten;
- de procedurele elementen die door de Europese regelgeving zijn voorzien met betrekking tot de Europese fase van de registratieaanvraag aanvullen, met inbegrip van de indiening van een kennisgeving van opmerkingen bij het EUIPO of de naleving van de overgangsperiodes voor het gebruik van een geografische aanduiding;
- voorzien in een vereenvoudigde procedure voor het aanvragen van wijzigingen in specificaties en toezicht op specificaties door producentengroeperingen instellen;
- bepalen dat overheidsinstanties en andere belanghebbenden, zoals consumentenorganisaties, detailhandelaren en leveranciers, ook kunnen deelnemen aan de werkzaamheden van een producentengroepering.

Wijziging van het AVG-decreet VLAIO

1. Gelet op de samenhang tussen artikel 6, lid 3, van de AVG, artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM) en de vereiste van voorzienbaarheid en transparantie over de rechtmatigheid bevelen de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) en de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) aan dat voor verwerkingen gebaseerd op artikel 6, lid 1, c) en e), de essentiële elementen worden opgenomen in een decreet. Op dit moment is het Departement WEWIS niet als verwerkingsverantwoordelijke in het AVG-decreet VLAIO opgenomen.

2. Door de aanpassing aan het AVG-decreet VLAIO zijn alle essentiële elementen van de verwerkingen van persoonsgegevens door het Departement WEWIS bij het uitvoeren van het tweedelijnstoezicht op de ondernemerschapstrajecten opgenomen in een decreet.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten

In overweging 8 bij verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023 wordt gesteld dat de verordening tot doel heeft de positie van de producenten van ambachtelijke en industriële producten te versterken om hen in de hele Europese Unie tegen namaak te beschermen en hen aan te moedigen in die producten te investeren. De regeling is ook bedoeld om de zichtbaarheid van echte ambachtelijke en industriële producten op de markt te verbeteren en zo de belangen van de consument te dienen.

Wijziging van het AVG-decreet VLAIO

1. Het Departement WEWIS staat in voor het toezicht op de ondernemerschapstrajecten, zoals vermeld in artikel 26/4 van het decreet van 16 maart 2012 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid. Het omvat een onafhankelijk tweedelijnstoezicht door uitvoerders die niet betrokken zijn bij het erkennen, subsidiëren, vormgeven, begeleiden of organiseren van de ondernemerschapstrajecten. Voor de verwerkingen van persoonsgegevens die

volgen uit voormeld toezicht fungeert het Departement WEWIS aldus als de verwerkingsverantwoordelijke. Als partnerorganisatie van VLAIO worden de essentiële elementen van deze verwerkingen van persoonsgegevens door het Departement WEWIS opgenomen in het AVG-decreet VLAIO.

2. Conform artikel 3 van het AVG-decreet VLAIO verwerken VLAIO en zijn partnerorganisaties in de toepassing van voormeld decreet alleen persoonsgegevens die noodzakelijk zijn om te voldoen aan een wettelijke verplichting in de zin van artikel 6, lid 1, c), van de algemene verordening gegevensbescherming of voor de vervulling van een taak van algemeen belang in de zin van artikel 6, lid 1, e), van voormelde verordening.

Impactanalyse

1. Onder andere de overwegingen 5, 7, 8, 9 en 15 bij verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023 behandelen kort de mogelijke impact van de verordening.

2. Algemeen wil Verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023 strekken tot een grotere winstgevendheid en aantrekkelijkheid van traditionele ambachten (overweging 7), een betere bescherming tegen namaak (overweging 8) en een eerlijker concurrentie (overweging 9).

3. De verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023 betekent voor de consument dat deze zich meer bewust wordt van de authenticiteit van ambachtelijke producten (overweging 5), wat kan leiden tot het maken van betere geïnformeerde aankoopkeuzes, o.a. via etikettering en reclame (overweging 15).

4. De verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023 betekent voor de onderneming de versterking van het concurrentievermogen en de toegang tot de markten in derde landen (overweging 5).

5. Uit de ervaring die de Vlaamse administratie landbouw heeft met een soortgelijke registratie, kan worden afgeleid dat meer bezwaren tegen aanvragen voor registratie afkomstig uit derde landen door internationale organisaties in België zullen worden ingediend. Vele internationale organisaties hebben immers hun hoofdzetel in België.

Implementatie

1. De uitvoering van Verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023 vereist een afstemming tussen de federale overheid en de deelstaten.

2. Die afstemming moet er vooral zijn opdat er geen vorm van shopping komt, waarbij diegene die zijn aanvraag in meerdere regio’s kan indienen zich richt tot die overheid die het meest aan zijn private eisen tegemoet komt.

3. In de eerste plaats gebeurt die afstemming via samenwerkingsakkoorden, ook protocollen genoemd, tussen de federale en regionale overheden op het vlak van grensoverschrijdende samenwerking en controle. Daarnaast is het ook belangrijk dat de regelingen die in België de verordening uitvoeren op elkaar zijn afgestemd.

4. Binnen die samenwerkingsakkoorden tussen de federale en regionale overheden wordt een onderscheid gemaakt tussen de grensoverschrijdende samenwerking en de inspectie of controle.

Het eerste samenwerkingsakkoord inzake grensoverschrijdende samenwerking zal vooral handelen over wie de aanvraag binnen de nationale procedure behandelt wanneer meerdere gewesten in België of daarbuiten worden gevat. Zo kan het gebeuren dat bij een bepaalde aanvraag in grensgebieden zowel meerdere gewesten als een autoriteit in de buurlanden aan zet zijn.

Het tweede samenwerkingsakkoord inzake inspectie zal vooral betrekking op de mogelijkheden voor de Vlaamse overheid – een mogelijkheid die ook de andere gewesten hebben - om met de federale overheid een eigen invulling van de controleopdrachten te regelen. Het markttoezicht behoort immers tot de bevoegdheid van de federale staat, en wordt uitgevoerd door de economische inspectie.

C. Totstandkomingsprocedure

1. Dit voorontwerp van decreet wordt na advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen voor een tweede principiële goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

2. Het wetgeving-technisch en taalkundig advies nr. 2026/40 werd verstrekt op 20 februari 2026.

3. De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord verleend op 29 juni 2026.

4. De Vlaamse Regering keurde het voorontwerp van decreet een eerste keer principieel goed op 11 september 2026.

5. De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft advies gegeven op 13 oktober 2026.

6. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen heeft advies gegeven op 19 oktober 2026.

7. De Raad van State heeft advies nr. … gegeven op (datum).

8. Het overleg tussen de federale overheid en de deelstaten heeft plaats gevonden op (datum).

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

1. Dit decreet regelt tegelijkertijd gemeenschapsaangelegenheden, vermeld in artikel 127, §1, eerste lid, 2°, van de Grondwet alsook gewestaangelegenheden, vermeld in artikel 39 van de Grondwet.

2. De uitvoering van Verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023, opgenomen in titel 1 van het ontwerp van decreet, regelt een gewestaangelegenheid.

3. In overeenstemming met de bevoegdheidsverdeling op het gebied van de geografische aanduidingen, vermeld in artikel 6, §1, VI, vijfde lid, 4° en 7°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, moeten wetgevende maatregelen voor de toekenning van geografische aanduidingen van regionale of lokale aard worden genomen door de gewesten.

4. De procedures die in de verordening zijn vastgelegd moeten worden uitgevoerd:
- door de federale staat voor wat betreft de registratieaanvragen van een geografische aanduiding van nationale aard en de vergunning voor het gebruik van deze geografische aanduiding;
- door de gewesten voor wat betreft de registratieaanvragen van een geografische aanduiding van lokale of regionale aard en de vergunning voor het gebruik van deze geografische aanduiding.

5. De sanctieregeling valt onder de exclusieve bevoegdheid van de federale staat. Het markttoezicht is eveneens een taak van de federale staat en wordt uitgevoerd door de Economische Inspectie.

6. De verwerking van persoonsgegevens door het Departement WEWIS bij het uitvoeren van het tweedelijnstoezicht op de ondernemerschapstrajecten, opgenomen in titel 2 van het ontwerp, regelt een gemeenschapsaangelegenheid. Het gaat hier over bepaalde aspecten van aangelegenheden die kunnen worden gekwalificeerd als "beroepsopleiding en -bijscholing" in de" zin van artikel 4, 16°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Artikel 1 stelt dat dit decreet gemeenschaps- en gewestaangelegenheden regelt. De reden waarom wordt hierboven toegelicht.

Artikel 2

Artikel 2 definieert een aantal begrippen die in verschillende artikelen van het decreet worden gebruikt.

Artikel 2 duidt in punt 1°, de bevoegde autoriteit aan. De bevoegde autoriteit wordt in artikel 12 van het decreet tevens aangewezen als verwerkingsverantwoordelijke. De Vlaamse Toezichtcommissie heeft er in haar advies op gewezen dat de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke, wat één van de taken is van de bevoegde autoriteit, diende te gebeuren in een decreet. Door de decretale aanduiding van het Agentschap Innoveren en Ondernemen als bevoegde autoriteit wordt aan de vraag van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens tegemoet gekomen.

De andere begrippen behoeven geen commentaar.

Artikel 3

De verordening (EU) 2023/2411, aangenomen op 18 oktober 2023, beoogt geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten te beschermen.

Het hoofddoel van deze verordening is ervoor te zorgen dat ambachtelijke en industriële producten een bescherming genieten die vergelijkbaar is met die van landbouwproducten, door hun specifieke geografische oorsprong te erkennen. Dit draagt bij aan de bevordering van lokale knowhow en de bescherming van consumenten tegen namaak.

Een belangrijk en specifiek kenmerk van een Europese verordening is de rechtstreekse toepasselijkheid in elke lidstaat. Er is geen internrechtelijke handeling meer vereist voor hun uitwerking in de interne rechtsorde. Dit neemt niet weg dat verordeningen regelmatig moeten worden geconcretiseerd in interne uitvoeringsmaatregelen, opdat ze kunnen worden toegepast in de lid-statelijke context. Het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) verplicht uitdrukkelijk het nemen van alle maatregelen van intern recht die nodig zijn voor de uitvoering van de juridisch bindende handelingen van de Europese Unie, en dus ook van verordeningen (art. 291, eerste lid). Het gaat echter enkel over de nadere uitvoering en in beginsel niet over aanvullingen of afwijkingen van hetgeen in de verordening wordt bepaald. Dat betekent echter niet dat die verordeningen alles bevatten wat er over die aangelegenheid in kwestie geregeld moet worden.

Artikel 3 stelt dan ook dat het decreet bedoeld is om de Verordening 2023/2411 inzake de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten en tot wijziging van de Verordeningen (EU) 2017/1001 en (EU) 2019/1753 uit te voeren.

Artikel 4

Artikel 4 stelt in het eerste lid dat de Vlaamse Regering voor het Vlaamse Gewest een beschermingssysteem voor geografische aanduidingen van ambachtelijke en industriële producten implementeert voor het Vlaamse Gewest.

Artikel 4 voorziet in een tweede lid dat de Vlaamse Regering een aantal besluiten neemt om de vereisten van de Europese regelgeving voor de opvolging van een erkenningsaanvraag te voorzien en aan te vullen.

Artikel 5

De erkenningsprocedure zoals voorzien in de Europese regelgeving voorziet in een erkenning in twee fasen. De eerste fase omvat de invoering van een nationale erkenningsprocedure. Deze bestaat uit het verifiëren of de aanvraag tot erkenning van een product als beschermde geografische aanduiding geen problemen oplevert op het niveau van de lidstaat en dus op het niveau van eventuele andere producenten van de ambachtelijke en industriële producten die het voorwerp uitmaken van de erkenningsaanvraag. De tweede fase omvat de invoering van een erkenningsprocedure op Europees niveau. Deze maakt dezelfde verificatie mogelijk als tijdens de nationale fase, maar dan op Europees niveau.

De Europese regelgeving staat lidstaten toe om, zodra de nationale fase is afgerond en in afwachting van erkenning op het nieuwe Europese niveau, te voorzien in een tijdelijke nationale erkenning. Artikel 18 van Verordening (EU) nr. 2023/2411 bepaalt dat indien de lidstaat van deze mogelijkheid gebruikmaakt, deze ingaat op de datum waarop een registratieaanvraag bij het Bureau is ingediend en eindigt op de datum waarop een beslissing over de registratieaanvraag is genomen of de aanvraag is ingetrokken. De regionale rechtsgrond wordt hiertoe gelegd in artikel 5.

Artikel 6

Dit artikel stelt dat de Vlaamse Regering bijstand kan verlenen aan een producentengroepering ter bevordering van het systeem voor de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten.

In het tweede lid wordt vermeld dat die bijstand kan bestaan uit advies en de uitwisseling van documenten, contacten en informatie.

Artikel 7

Dit artikel beoogt een machtiging te verlenen tot aanvulling van de artikelen 20 en volgende van Verordening (EU) nr. 2023/2411. Dit betreft de directe registratieprocedure of de kennisgeving van opmerkingen zoals bedoeld in artikel 27 van dezelfde verordening, of artikel 28, dat de overgangsperioden voor het gebruik van een geografische aanduiding gedetailleerd vastlegt.

Artikel 8

Artikel 8 laat de Vlaamse Regering toe te bepalen dat overheidsinstanties en andere belanghebbenden, zoals consumentenorganisaties, detailhandelaren en leveranciers, ook kunnen deelnemen aan de werkzaamheden van een producentenorganisatie.

Artikel 9

Dit artikel implementeert artikel 65 van Verordening (EU) nr. 2023/2411, dat een lidstaat toestaat te voorzien in de betaling van bedragen die bedoeld zijn om de kosten te dekken die worden gemaakt tijdens de nationale fase van de procedures.

Er wordt een vergoeding van 720 euro opgelegd om een bezwaarprocedure in te stellen. Deze vergoeding wordt gekoppeld aan het consumentenprijsindexcijfer.

Er wordt enkel gekozen om een vergoeding aan te rekenen, in het geval dat er een bezwaar wordt ingediend. Dit gebeurt in de andere Gewesten op dezelfde manier en tegen hetzelfde bedrag.

Voor de aanvraag zelf wordt er geen vergoeding aangerekend. De reden daarvoor is om geen belemmering te voorzien voor de aanvraag van de bescherming zelf. De vergoeding voor het bezwaar is er enkel om te vermijden dat een bezwaarprocedure lichtzinnig wordt ingeleid.

Artikel 10

Artikel 10 voorziet in een regeling met betrekking tot controles.

Omdat het de bedoeling is om de mogelijkheid tot het afleggen van een eigen verklaring te maximaliseren, voorziet artikel 10, in uitvoering van artikel 51 van de Europese verordening in de toepassing van het mechanisme van de eigen verklaring.

De Europese verordening bepaalt dat producenten, voordat ze een product op de markt brengen, een eigen verklaring moeten indienen bij de bevoegde autoriteit. Nadat het product op de markt is gebracht, dienen producenten elke drie jaar

opnieuw een eigen verklaring in om aan te tonen dat het product nog steeds aan de specificaties voldoet.

De bevoegde autoriteit controleert ten minste of de in de eigen verklaring verstrekte informatie volledig en consistent is. Indien dit het geval is, geeft zij een certificaat af dat het gebruik van de geografische aanduiding voor het betreffende product toestaat of verlengt zij het bestaande certificaat. In geval van kennelijke fouten of inconsistenties in de eigen verklaring krijgt de producent de mogelijkheid deze aan te vullen of te corrigeren.

De verordening bevestigt tevens dat verificatie op basis van de eigen verklaring de overheid er niet van weerhoudt om de naleving van de specificaties door productcertificatie-instellingen of natuurlijke personen te laten controleren.
De verordening voorziet tevens in de uitvoering van controles om de productconformiteit te verifiëren, met de mogelijkheid om controles te delegeren overeenkomstig artikel 55 van Verordening 2023/2411.

Artikel 11

De verordening bepaalt dat de Vlaamse Regering in geval dat onregelmatigheden worden vastgesteld de nodige maatregelen neemt. Die maatregelen worden in het tweede lid van dit artikel bepaald.

Artikel 12

Een eerste lid van dit artikel stelt dat de bevoegde autoriteit verantwoordelijk is voor de verwerking van persoonsgegevens. Deze verantwoordelijkheid wordt gerechtvaardigd als noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang, als vermeld in artikel 6, 1, e), van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van de Richtlijn 95/46/EG. De bevoegde autoriteit verzamelt en verwerkt uitsluitend de gegevens die strikt noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de taken die eraan zijn toevertrouwd in het kader van de toepassing van verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023 en de gedelegeerde of uitvoeringshandelingen ervan.

Het tweede lid van artikel 12 bevat de categorieën persoonsgegevens die door de overheid worden verwerkt. Dit omvat gegevens die noodzakelijk zijn voor de toepassing van wettelijke en reglementaire bepalingen, zoals bijvoorbeeld de identificatiegegevens en het e-mailadres of fysieke adres van een aanvrager of diens vertegenwoordiger in een aanvraag tot erkenning van een beschermde geografische aanduiding, maar ook gegevens die noodzakelijkerwijs worden verwerkt om de door Europa vereiste procedures met betrekking tot controle of monitoring van de na te leven specificaties mogelijk te maken.

Artikel 13

Artikel 13 bevat de doeleinden waarvoor de verwerkte gegevens worden gebruikt. Dit alles met als doel de naleving van de Europese wetgeving inzake beschermde geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten.

Artikel 14

De Europese verordening voor de erkenning als beschermde geografische aanduiding is bedoeld als aanvulling op het merkenrecht en is van toepassing wanneer het merkenrecht niet van toepassing is.

In dit verband stelt overweging 42 van Verordening (EU) nr. 2023/2411 het volgende:
"Hoewel handelsmerken en geografische aanduidingen verschillen in aard en doel, moet de relatie tussen beide worden verduidelijkt met betrekking tot de criteria voor het afwijzen van handelsmerkaanvragen, de nietigverklaring van handelsmerken en het naast elkaar bestaan van handelsmerken en geografische aanduidingen. De bescherming van geografische aanduidingen moet worden afgewogen tegen de bescherming van bekende en algemeen bekende handelsmerken, met name in het licht van het fundamentele eigendomsrecht zoals vastgelegd in artikel 17 van het Handvest en de verplichtingen krachtens internationaal recht. Bij de beoordeling van de relatie tussen een geografische aanduiding en een handelsmerk moet rekening worden gehouden met de mogelijke continuïteit van de bescherming van een geografische aanduiding die is gevestigd door registratie of gebruik in een lidstaat, waar de geografische aanduiding op Unieniveau is beschermd overeenkomstig deze verordening, en met eventuele prioriteit die wordt geclaimd met betrekking tot een handelsmerkaanvraag."

De bewaartermijn voor gegevens is dus onbeperkt. Deze bewaartermijn is identiek aan die welke in het merkenrecht is vastgelegd in Verordening (EU) nr. 2017/1001, vergelijkbaar met wat het Wetboek van Economisch Recht voor soortgelijke intellectuele-eigendomsrechten bepaalt (zie artikelen XI.80/1 en XI.80/2 van dat wetboek). Aangezien de erkenning als beschermde geografische aanduiding een permanente historische verankering in het grondgebied garandeert, met een erkenning die onbeperkt kan voortduren, is deze bewaartermijn in overeenstemming met de Europese wetgeving.

Artikel 15

Artikel 15 regelt de publicatie van gegevens betreffende de Vlaamse producten die zijn gecertificeerd met toepassing van Verordening 2023/2411.

Artikel 16

Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 17

De steunverlening van VLAIO is geregeld in artikel 4, tweede lid, 1°, van het AVG-decreet VLAIO en wordt daarom geschrapt in punt 6° en 7°.

Artikel 18

In artikel 5, eerste lid, van het AVG-decreet VLAIO wordt het Departement WEWIS toegevoegd als verwerkingsverantwoordelijke omdat het departement het toezicht uitvoert op de ondernemerschapstrajecten.

Artikel 19

Artikel 19 verleent terugwerkende kracht aan het decreet. Artikel 19 stelt dat het decreet uitwerking heeft met ingang van 1 december 2025.

De datum van inwerkingtreding van het decreet wordt daarmee afgestemd op de datum dat Verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023, die in werking is getreden op 16 november 2023, van toepassing is, met name 1 december 2025.

Met dit decreet wordt geen afbreuk gedaan aan het gelijkheidsbeginsel of aan de rechten die zijn beschermd door artikel 1 van het eerste toegevoegde protocol bij het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM). Het decreet grijpt ook niet in op hangende rechtsgedingen. Er zijn in het Vlaamse Gewest ook geen aanvragen bekend tot bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten.

De terugwerking is verantwoord omdat zij onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang, aangezien aanvragen voor bescherming van een geografische aanduiding, een titel van de Unie waarvoor de bescherming door de verordening wordt gewaarborgd, vanaf die datum kunnen worden ingediend. Het bestaan van een geharmoniseerd Uniebeschermingssysteem is van essentieel belang om de rechtszekerheid te scheppen die voor alle belanghebbenden noodzakelijk is en om inbreuken op intellectuele eigendomsrechten betreffende ambachtelijke en industriële producten te voorkomen, zodat de Unie haar belangen beter kan beschermen, ook op internationaal niveau (overweging 6).

Doordat dit decreet uitvoering geeft aan Verordening (EU) 2023/2411 van 18 oktober 2023 is het voor de rechtszekerheid van belang dat beide regelingen op elkaar worden afgestemd.

Artikel 16 tot en met 18 hebben uitwerking met ingang van 3 augustus 2025. Dat is de datum van inwerkingtreding van het AVG-decreet VLAIO. Ook hier wordt gekozen voor rechtszekerheid. Om de goede werking van de openbare dienst te waarborgen, moet de toepassing van de bepalingen van het decreet die specifiek betrekking hebben op het ondernemerschapstraject, in werking treden op de datum van het AVG-decreet VLAIO, met name 3 augustus 2025.

De minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, innovatie en industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management

Matthias DIEPENDAELE